

АНТРОПОНИМИКА

О.С. Баранівська

УДК 81'373.231

**ПРО ПОХОДЖЕННЯ ДЕЯКИХ
ПОЛЬСЬКИХ І УКРАЇНСЬКИХ
ПРИЗВИЩ ІЗ ФОРМАНТАМИ
-АК (?-АК) / АК (-ЯК), -СЗАК / -ЧАК**

Реферат. У статті досліджуються прізвища з формантами *-ak* (?-ak) / *ak* (-як), *-czak* / *-чак* у польській та українській мовах. Особлива увага звертається на прізвища-гібриди. Аналізуються також прізвища, основи яких є українськими за походженням, але під впливом польської мови стали частково полонізованими і сьогодні функціонують у польській антропонімії. Крім того аналізуються власне польські прізвища – з польськими основами – наявні сьогодні в українській антропонімії, особливо у західних районах України.

Ключові слова: антропонім, гібрид, формант.

З-поміж онімної лексики з погляду польсько-українських взаємовпливів у сфері антропонімії заслуговують на увагу прізвища з суфіксами *-ak* (?-ak) / *ak* (-як), *-czak* / *-чак*. У патронімічній функції цей суфікс відомий із XVI ст.: саме з цього часу регіонально зростає кількість прізвищотворчих формантів, зокрема з *-k* в основі [2, с.40]. За Е. Вольнич-Павловською [6, с.11], суфікс *-ak* (?-ak) слугував також і для творення прізвищ відтопонімного походження.

В українському антропоніміконі він поширений серед прізвищ західноукраїнських земель. На цій же території прізвища з формантами *-ak*, *-як*, *-чак* є типовими. У східноукраїнському ареалі особові назви з такими суфіксами трапляються рідко.

Аналізуючи прізвища названого типу, слід також узяти до уваги прізвища з розширеним формантом *-(cz)ak*, в основі яких є імена, що містять суфікс *-ek*. Як зауважує Б. Крея [3, с.72], основною функцією прізвищевого форманта *-(cz)ak* була патронімічна функція. Крім того, за допомогою суфікса *-ak* творилися загальні назви на позначення носія ознак, наприклад *prostak*, *nowak*¹. Утім, перше вживається в мові в первинному своєму значенні, а друге перейшло в розряд прізвищ і на сьогодні в Польщі стало найпоширенішим: зафіксовано 203 506 його носіїв [7, с.184].

Серед варіантів форманта *-ak* маємо *-owiak*, за допомогою якого теж постала чисельна група переважно відіменних прізвищ, оскільки його первинною функцією була патронімічна [3, с.75]. Наприклад: *Antkowiak*, *Grzenkowiak*, *Jankowiak*, *Piotrowiak*, *Stachowiak* [STWT]. Проте в досліджуваному матеріалі натрапляємо на прізвища відтопонімного походження – *Borowiak*, *Krakowiak* [STWT], а також відапелятивного – *Żytkowiak* [STWT].

На польсько-українському пограниччі продуктивність цього форманта підтримувалася його продуктивністю у старопольській мові. Прізвища на *-ak* у польській мові – це одна з найчисельніших груп польських прізвищ, в основі творення якої найчастіше виступають:

А) імена:

Karolak – від імені *Karol*, що засвідчене в Польщі вже в XIII ст. [4, с.380]. Цей антропонім найчастіше трапляються в Центральній Польщі, приблизно 60% осіб із цим прізвищем проживає в названому регіоні [7, с.127]. Загалом по всій Польщі засвідчено 5545 його носіїв, таким чином, посідає 873 місце в списку найпоширеніших прізвищ серед поляків [7, с.302].

¹ Див.: Kaleta Z. Nazwisko w kulturze polskiej: Prace slawistyczne 107 (PAN, Instytut Slawistyki). – Warszawa, 1998. – S. 81.

Karolczak – так само походить від імені *Karol*, проте сьогодні важко встановити, чи суфікс *-czak* приєднався до початкової форми імені, тобто *Karol*, чи до її демінутивного утворення. Адже слушно зауважує польський ономаст К. Римут, що особових назв, які містять два антропонімні суфікси, наприклад *-cz-* і *-ak*, є багато, а часте вживання цих форм могло призводити до стирання межі між першим і другим суфіксами; тому нерідко цей формант трактують як один [4, с.ІІІ].

Adamczak – від *Adam*, яке на польській території набуває поширення вже в ХІІ ст., натомість прізвище, в основі якого є це ім'я, вперше датується 1691 р. [4, с.1]. Інше припущення висуває польський дослідник Я.-М. Завадський, який вважає, що це прізвище могло так само походити і від топонімів з коренем *adamcz-*, наприклад, *Adamczyki*, *Adamczowice* [7, с.57]. На сьогодні в Польщі засвідчено 7326 носіїв цього прізвища, що відповідно ставить його на 618 позицію серед тисячі найпопулярніших польських прізвищ [7, с. 299]. Найгустіша локалізація їх – близько 70% – спостерігається у Любуському і Великопольському воєводствах [7, с.57].

Б) етноніми:

Węgrzyniak – від *Węgier*; проте може бути й інше походження цього антропоніма – від старопольського *Węgrzyn* – ‘*Węgier*, mieszkaniес *Więgier*’ чи апелятива *węgier*, що вживався в старопольській мові на позначення таких понять: *wino importowane z Węgier*; *handlarz*, *domokrazca*; *żołnierz polskiej formacji wojskowej zorganizowanej na wzór węgierski XVI–XVIII w.* [за Завадським: 7, с.349].

Żydziak – від *żyd*.

В) апелятиви:

Dworczak – від *dworek*, *dwor*. К. Римут припускає, що основою цього прізвища могло бути діалектне *dworcak* – ‘*pan na dworze*, *roldziedzic*’, антропонім зафіксований 1787 р. [4, с.160]. Якщо дотримуватись останньої версії, то це прізвище дорівнює апелятиву.

Gruszczak – від *grusza*.

Г) топоніми:

Buczak – за Я.-М. Завадським, в основі прізвища могла бути топографічна назва з коренем *bucz-*, наприклад *Buczki*, *Buczowice* [7, с.73]. Адже прізвищеві форманти *-ak* (**-ak*), *-czak* могли виконувати не тільки патронімічну функцію – як головну – і додаватися до імен, етнонімів і апелятивів: вони творили прізвища від назв місцевостей, рідше регіонів, наприклад *Prażak* [1, с.44] або *Krakowiak* (див. вище). Натомість інший польський дослідник К. Римут вважає, що цей антропонім походить від *buczeć* – ‘*brzeczec*, *głosno plakać*’ [4, с.59]; зрештою, не виключено, що в його основі міг також бути й апелятив *buk*. Уперше це прізвище занотовано 1662 р. [4, с.59].

Д) антропоніми (за Б. Креєю [3, с.72]):

Wolczak – від *Wolski*, що, своєю чергою, походить від назви місцевості *Wola*. Ця назва трапляється часто. Зрештою, аналізований антропонім *Wolczak* можна кваліфікувати як антропонімно-топонімний варіант. Згідно з дослідженнями К. Римута, прізвище *Wolski* вперше фіксується 1381 р. [5, с.698], отже, є всі підстави стверджувати, що похідне від нього *Wolczak* з'явилося на межі ХІV – ХV ст.

Польський антропонімікон засвідчує утворення, які за певних умов можна вважати гібридами. Вони функціонують в обох антропонімічних системах – в українській і польській. Проаналізуємо це на прикладах:

Demiak (1)² <апел. *dab* – ‘дуб’ або від діалектн. *debiak* – ‘*miodu dab*, *kij debowy*, *gatunek grzyba*’ [4, с.128]. Це утворення вже є дисполонізованим, оскільки е передається відповідником з інших слов'янських мов – звукосполучення ‘*em*’ (‘*em*’ – укр., рос.).

Dudziak (3) – це прізвище можна вважати сполонізованим варіантом українського антропоніма *Дудяк*, оскільки *д'* відповідає польському *dź*. Проте цілком ймовірним може бути припущення, що аналізований антропонім може походити від антропоніма *Duda*, що, своєю чергою, утворився від апелятива *duda*. На користь цього варіанта свідчить той факт, що *Dudziak* було зафіксовано ще 1644 р. [4, с.156]. Тому сьогодні важко однозначно стверджувати, що цей антропонім належить до категорії прізвищевих гібридів.

Pietrak (2) – є два погляди на походження: від імені *Piotr*, що нотується в Польщі від ХІІ ст. Та, крім того, середньовічні джерела фіксують *Pietro*, *Pietr*, *Pieter*. Саме прізвище *Pietrak* засвідчене 1375 р. [5, с.241], що дає всі підстави вважати, що цей антропонім не має ознак гібридності. З іншого боку, можемо припускати, що в основі прізвища *Pietrak* міг би бути український варіант польського імені від українського імені *Piotr* – *Петро*, однак тоді б мала постати дещо інша форма *Петрак* – *Petrak*, яка знову ж таки могла б викликати певні застереження щодо того, чи вважати цей антропонім гібридом, адже українській антропонімії теж властивий формант *-ak*. Та, зважаючи на період, коли занотовано це прізвище, переважить перший варіант.

Pietrusiak (2) – антропонім-гібрид, що міг утворитися від українського демінутива *Петрусь*. Сучасна польська мова засвідчує демінутив *Piotruś*. Якби це було за походженням українське прізвище, то ми б мали *Petrusiak*.

² У дужках подано число зафіксованих нами прізвищ на території Куявсько-Поморського воєводства (Торунський регіон, Польща).

Поширенішим є антропонім *Pietrzak* (на відміну від *Pietrak*), що є за походженням виразно польським: про це свідчить власне польська ознака – *-rz-*. На сьогодні маємо понад 39 тис. осіб із цим прізвищем (48 місце серед тисячі найуживаніших у Польщі) [7, с.292]. Більшість його носіїв проживає в Центральній Польщі, частина на Мазовші і в Куявсько-Поморському воєводстві. Лише в Торуні нами зафіксовано це прізвище 29 разів, у Бродниці – 2, у Грудзьондзу – 7, у Вомбжезні – 2, у Голубі-Добжині – 3, не беручи до уваги менші населені пункти [STWT]. Додамо, що перераховані нами міста – це не все Куявсько-Поморське воєводство, а тільки його частина.

Серед прізвищ з формантом *-ак (-'ак)*, які поширені на досліджуваній нами українській території – на Івано-Франківщині – і мають ознаки польського впливу або походження, ми зафіксували такі [ТДІФрО; ТДК]:

1) відапелятивні:

Бігусяк – найімовірніше, що від *bigos* – 'rodzaj potrawy', проте польський антропонімікон засвідчує тільки *Bigosik* [4, с.37]. Також можна припускати, що основою послугувало діалектне *бігус* (теж страва, тільки відмінна від польської *bigos*. Зрештою, діал. *бігос* могло з'явитися під впливом польського запозичення).

Буяк – від *bujak* – 'awanturnik; byk'. Це прізвище вперше засвідчено 1400 р. [4, с.61]. Польський дослідник К. Римут чітко вказує, що *Bujak* дорівнює апелятиву, і не відносить аналізований антропонім до групи тих, що основою для їх творення послугував *bujac* – 'szybko się rozwijać' [4, с.61]. Таким чином, тут власна назва дорівнює апелятивові.

Глов'як – від апел. *głowa*. Датується 1678 р. [4, с.241]. За походженням є виразно польським, оскільки характерною ознакою є західнослов'янське *-ло-*: в основі польських прізвищ маємо буквосполучення *-ro, -re, -or, -ol*, яким в українській мові відповідає повноголосся: *-оро-, -оло-, -ере-, -еле-*.

Дзьомбак – від апел. *zięba* – 'ptak z rodziny łuszczaków' [5, с.741] і 'ptak żyjący w lasach i zarosłach Eurazji i północnej Afryki, mający barwne upierzenie i bardzo melodyjny głos' [USJP, т.4, с.998], діал. *dzięba* – *zięba* [5, с.741]. Серед польських прізвищ [4; 5] ми не знайдемо *Dziabak* або *Dziombak*, натомість зафіксовано подібні типу *Dziąbek, Dziombek, Dziębak* [5, с.741]. У будь-якому разі наявність *-ам-* дає підстави вважати цей антропонім власне польським утворенням, незважаючи на те, що *ą* перейшло в *ę*: така зміна не могла бути викликана законами української мови – її писемним (хіба що випадково) чи усним різновидом.

Єдинак – від апел. *jedynak* – 'jedyń syn'. Перші записи походять з 1494 р. [4, с.345]. Власна назва дорівнює апелятивові, як і у вище аналізованому *Bujak*.

Про походження деяких польських і українських прізвищ...

Железняк – від апел. *żeleźniak* – 'garnek żeliwny' [2, с.760]. Натомість «Uniwersalny słownik języka polskiego» подає цю форму як розмовний варіант, відповідник якого в польській літературній мові – *żelazniak* [USJP, т.4, с.1123] – "mały, prosty piecyk żelazny, z rurą uchodzącą do komina, w którym się pali węglem, drewnem, koksem itp" [USJP, т.4, с.1123]. Прізвище утворене тим самим шляхом, що й попереднє.

2) відетнонімні:

Венгжуняк (поряд із *Венгрияк* – українізованим варіантом?) – див. вище прізвище *Wegrzyniak*.

відіменні:

Марциняк – від імені *Marcin*. Польська версія цього прізвища – *Marciniak* – вперше була зафіксована 1713 р. [5, с.68].

Стефаняк – від імені *Stefan*. Поява цього антропоніма датується 1659 р. [5, с.481]. Можемо схилитися до іншої версії походження – від рідше вживаної в українській мові форми імені Степан – Стефан. У «Словнику українських імен» І.І. Трійняка серед усіх можливих похідних форм цього імені трапляється ряд таких, що містять *-ф-*, а не *-п-*: *Стефан, Стефанко, Стефанонько, Стефанчик, Стефуньо* і под. [1, с.348-349], тому є ймовірність, що укр. варіант *Стефан* міг слугувати основою для творення аналізованого прізвища. Проте на українському ґрунті радше б постав *Стефанюк* – з укр. патронімічним формантом.

Якуб'як – від імені *Jakub*, що нотується в Польщі від XII ст, а прізвище, від нього утворене, – 1497 р. [4, с.328].

3) від назви регіону:

Мазуряк – від *Mazur* – 'człowiek pochodzący z północnego Mazowsza' [5, с.79] чи 'mieszkaniec Mazur' [USJP, т.2, с.590], чи застаріле – 'mieszkaniec Mazowsza' [USJP, т.2, с.590]. Однак не будемо категоричні відносно того, що *Мазуряк* є власне польським утворенням: польська мова не передбачає *-ри(a)-*, тільки в запозиченнях з романських чи германських мов. Таким чином, це прізвище має ознаки гібридності, адже виразно польським було б тільки за умови вживання іншого форманта, що не пом'якшується попереднім *-і-*, наприклад, *Mazurak, Mazurczak, Mazurkowicz* і под. Власне польським утворенням – в опозиції до *Мазуряк* – є *Mazurzak*, яке вперше фіксується 1670 р. [5, с.79].

Розглянуті прізвища, в яких яскраво виражений польський елемент, трапляються в обох мовах. Так само в польському антропоніміконі функціонує кілька прізвищ [STWT], які посередньо чи безпосередньо пов'язані з антропонімною системою української мови. Звернемо увагу на деякі з них:

Васиак – від імені *Wasył*. Як зазначає К. Римут, поширені на Русі форми *Wasilij, Wasyl,*

дали ряд прізвищ з похідним *was-* [4, с.24]. Варто зазначити, що остання форма виявилася більш продуктивною (у сполучуваності з найрізноманітнішими прізвищевими формантами): з *was-* в «Nazwiskach Polaków» виявлено 209 прізвищ (правда, деякі з них мають уже дещо видозмінений корінь, наприклад *Wasiel-ek, Wasiyik-owski, Wasiel-ewski, Wasil-uk, Wasi-owicz*), натомість із *bazył-* – тільки 37 [4, с.24].

Bereziak – в основі цього антропоніма і до нього подібних (*Berezie-ewicz, Berez-ik*) – східнослов'янський апелятив 'беpeза'. Це прізвище має ознаки антропонічного гібрида, оскільки власне український антропонім тяжів би до утворення з суфіксом *-юк / '-uk*.

Andruszak – від імені *Андрій*. Це прізвище можна кваліфікувати як гібрид. Хоча в реєстрі прізвищ поляків надibuемо на значну кількість прізвищ із коренем *Andr-* (проте не завжди можна довести, що всі є гібридними утвореннями), а не тільки *Andrz-*, тобто це корінь, який функціонує поряд із *Andrz-, Jedr-, Jendr-, Jendrz-*, а також менш поширеними *Jędr-, Jędrz-* [4, с.5-8].

Jurczak – від імені *Юрій*, польський відповідник якого *Jerzy*; в польській мові функціонує деминутивна форма цього імені – *Jurek*. Шляхи утворення та принципи кваліфікації цього прізвища до відповідного розряду (групи) – власне українське чи польське, чи антропонічний гібрид – такі самі, як і в попередньому прізвищі *Andruszak*. Зрештою, спостерігаємо аналогічну ситуацію, як із прізвищем *Wasiak*, коли з коренем *Jur-* засвідчено більше утворень, аніж із *Jerz-*. Пор. з *Jur-* понад 100, тоді як *Jerz-* 16, *Jurz-* – 28, *Jez-* (похідне від імені, а не від апелятива) – 3 [4, с.349-350]. Поширеність антропонімів, що містять *Jur-*, можна пояснити не тільки впливом укр. *Юрій* (Jurj [4, с.349]), що було відоме на східному пограниччі, а й тим, що в старопольській мові функціонувала форма *Jura*, поряд з *Jerzy*. Перша з них відома сучасній українській мові, проте навряд чи її можна зв'язувати зі старопольським відповідником. Аналізований антропонім можна важко назвати гібридним утворенням, оскільки і польська, і українська антропосистеми містять прізвища з формантами *-czak / -чак-*, і первинна функція кожного з них – патронімічна. "Природнішим" утворенням для української антропосистеми було б *Юрчук*. Для остаточного підтвердження потрібно зіставити дати, коли вперше з'явилося це прізвище на обох територіях. У Польщі воно зафіксовано 1607 р. [4, с.349].

Hryniak – від імені *Григорій*. Як зазначає К. Римут, на східному пограниччі функціонували форми *Hrehory, Hryhory, Gryhory* [4, с.276], що й могло вплинути на утворення прізвища (графічне і фонетичне). З іншого боку, в польській антропоніміці воно могло потрапити разом з

його носієм – українцем за походженням – і закріпитися на тих самих пограничних землях.

Szostak – 1) від числівника *szósty*; 2) від *szostak, szóstak* – 'dawna polska moneta rywna szesciu groszom' [5, с.548]. Цей антропонім датується 1408 р. Також як твірну основу він може мати числівник "шостий", адже в українському антропоніміці функціонують прізвища подібного типу. Зрештою, одним із імовірних видається припущення, що це прізвище, яке дорівнює апелятиву. Аналізуючи цей антропонім, варто звернути увагу і на інше, яке функціонує в одному кореневому гнізді, – *Szostak*, основою творення (виникнення) якого міг слугувати апелятив *szostak*, що означає 'szóste dziecko w rodzinie' [5, с.548]. З іншого боку, можна припускати, що визначальним чинником був, наприклад, графічний, адже цілком логічно, що обидва прізвища могли походити від апелятива, який вживався на позначення шостої дитини в сім'ї. Додамо, що і в польському, і в українському антропоніміці натрапимо на прізвища типу *Шестак*, що зовсім не дає підстав стверджувати про взаємовплив в утворенні: цей антропонім міг одночасно виникнути і функціонувати паралельно.

Як показує дослідження, польська антропонімія нараховує небагато українських прізвищ, так само як майже немає в ній гібридних утворень, оскільки для детальнішого та повнішого аналізу й кваліфікації антропоніма, як гібрида потрібно знати час, виникнення і первинне його поширення: сам формант *-ak ('-ak)* не дає підстав віднести прізвище до тієї чи тієї антропосистеми. Це пов'язано з тим, що суфікси *-ak (-як) / -ak ('-ak), -czak / -чак* характерні для обох мов, і сфера їх поширення та поєднання з апелятивами чи іменами є майже однаковою (*майже* – бо польська мова передбачає більше *"-ak"*, ніж українська).

Загалом, характеризуючи гібридні утворення з *-ak (-як) / -ak ('-ak), -чак / -czak*, бачимо, що часто в своїй основі вони мають загальнопоширені назви та імена. Якщо йдеться про перші, то слід зауважити, що трапляються антропоніми, походження яких важко встановити, наприклад, *Leszczak* (чи відапелятивне чи відіменне – апел. *leszcz* або ОН *Leszek*). Ці групи між собою пов'язані, тобто прізвище могло виникнути від апелятива або від імені чи навпаки. Зрештою, сьогодні нам важко встановити походження окремих прізвищ – чи вони є українськими, чи польськими, оскільки форманти *-ak (-як), -чак / -ak ('-ak), -czak* характерні як для польської, так і для української антропонімії.

На території Куявсько-Поморського воєводства нами зафіксовано 238 прізвищ з формантами *-ak ('-ak), -czak* [STWT], серед яких: 2 – відетнонічного (*Wegrzyniak, Żydziak*), 3 – відтопонічного походження (*Buczak*, а також із розширеним формантом – *Borowiak, Krakowiak*), 55 – відіменного (*Adameczak, Andruszak, Andrzejczak*,

Bartczak, Bartosiak, Bartoszak, Borsiak, Fraszczak, Marciniak, Michalak, Mikołajczak, Pawlak, Tomczak та ряд под.), 178 – відапелятивного (*Banaszak, Gliniak, Pudlak, Pytlak, Woźniak, Wyręba* та інші).

В Україні (м. Івано-Франківськ, м. Калуш і Калуський район), у свою чергу, маємо 199 прізвищ зі згадуваним формантом [ТДІФрО; ТДК]: 51 – відіменного походження, 146 – відапелятивного, 2 –

відетнонімні. Натомість нами не зафіксовано жодного прізвища відтопонімного походження.

Таким чином, з аналізу прізвищ випливає, що переважна більшість із них утворені від апелятивів, а також імен. Ареал поширення гібридних утворень не обмежується лише прикордонними територіями Польщі: вони є і в центральних регіонах країни.

ЛІТЕРАТУРА

1. Трійняк І. І. Словник українських імен. – К.: Довіра, 2005. – 512 с.
2. Kaleta Z. Nazwisko w kulturze polskiej: Prace slawistyczne (PAN, Instytut Slawistyki) 107. – Warszawa, 1998 – 228 s.
3. Kreja B. Słowotwórstwo polskich nazwisk. Struktury sufiksalne. – Kraków: DWN, 2001. – 280 s.
4. Rymut K. Nazwiska Polaków. Słownik historyczno-etymologiczny: W 2 tomach. – Kraków: Wydawnictwo Instytutu Języka Polskiego, 1999. – Т. 1. – 504 s.
5. Rymut K. Nazwiska Polaków. Słownik historyczno-etymologiczny: W 2 tomach. – Kraków: DWN, 2001. – Т. 2. – 772 s.
6. Wolnicz-Pawłowska E. Osiemnastowieczne imiennictwo ukraińskie w dawnym wojewodztwie ruskim. – Wrocław etc.: Wyd.: PAN, 1978. – 140 s.
7. Zawadzki J.-M. 1000 najpopularniejszych nazwisk w Polsce. – Warszawa: Świat Książki, 2002. – 304 s.

СКОРОЧЕННЯ (ДЖЕРЕЛА)

ТДІФрО – Телефонний довідник Івано-Франківської міської автоматичної телефонної мережі. Івано-Франківськ, 1992.

ТДК – Телефонний довідник автоматичної телефонної мережі м.Калуша та Калуського району. Івано-Франківськ, 1992.

STWT – Spis telefonow woj. torunskiego. 1995. Torun, 1995.

USJP – Uniwersalny słownik języka polskiego: W 4 tomach / Pod red. S. Dubisza. Warszawa, 2003.

Барановская О.С.

О ПРОИСХОЖДЕНИИ НЕКОТОРЫХ ПОЛЬСКИХ И УКРАИНСКИХ ФАМИЛИЙ С ФОРМАНТАМИ -АК ('-АК) / АК (-ЯК), -СЗАК / -ЧАК

В статье анализируются фамилии с формантами *-ak ('-ak) / ak (-як), -czak / -чак* в польском и украинском языках. Особое внимание сконцентрировано на фамилиях-гибридах. Анализируются также фамилии, основы которых являются украинскими по происхождению, но под влиянием польского языка частично полонизировались и в такой форме сегодня функционируют в польской антропонимии. Кроме этого анализируются собственно польские фамилии – с польскими основами –, существующие сегодня в украинской антропонимии, особенно в западных районах Украины. (“Λογος όνομαστικη”, №1, 2006, с. 25-29).

Ключові слова: антропонім, гібрид, формант.

Baranivska O.S.

THE ORIGIN OF SOME POLISH AND UKRAINIAN SURNAMES WITH -АК ('-АК) / АК (-ЯК), -СЗАК / -ЧАК FORMANTS

The articles focuses on surnames with the formant *-ak ('-ak) / ak (-як), -czak / -чак* in the Polish and the Ukrainian languages. Special attention has been paid to surnames-hybrids. These are surnames whose stem is of the Ukrainian origin but influenced by the Polish language have become partly polonized and at present function in the Polish antroponymy. Also analyzed are surnames of a clear Polish origin – with a Polish stem, which are now present in the Ukrainian antroponymy, especially in the western regions of the Ukraine (“Λογος όνομαστικη”, №1, 2006, с. 25-29).

Key words: antroponym, hybrid, formant.